

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírángyár r. t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Báró Kemény Árpád.

Nagy élvezettel és sok tanulsággal olvastam a Kemény nemzetség történetét.

Drágakőnél értékebb gyűjteményét találtam ott a közügyekben való vezérekedésnek, irodalmi és államférfiúi érdemeknek.

Vármegyénk régi székháza egyszerű és igénytelen épület volt. De minden gótikus műremeknél szebbé vált az, de egész Erdély ünnepe volt mindig, mikor benne Kemény Dénesnek, kora első jogtudósának és híres ellenzéki vezérének lelkes, bátor és bölcs beszédeit, a politikai szónoklatnak megannyi remekét hallhatták; mikor riasztó szavával felrázta az álomba merült leikeket és figyelmeztette a bántó sérelmekre, melyeket a hatalom törvényeink ellen elkövetett.

Kemény Farkas, Kemény Lajos és

Kemény István előkelő alakjai, vitéz harcosai és részben martírjai voltak a szabadságharcnak.

És mind egytől-egyig, akár ezen vármegye főispáni székében, akár előkelő országos méltóságokban, akár toltal vagy karddal kezükben, törhetetlen kemény férfiak a nemzeti érületben.

A családi hagyományok ezen áldásos levegőjében, az elődök országos érdemeinek hatása alatt nőttek fel a Kemény-nemzetség ivadékai.

Ünnep volt tegnap is Alsófehér vármegye székházában, a magasan lobogó hazafias lelkesedésnek és az ujjongásig fokozott általános örömeinek ünnepe.

Ezt az ünnepet br. Kemény Árpád főispán hódító egyénisége teremtette, ki-ben az ősök izzó hazaszeretete, a közügyek szolgálatában való lelkes és energikus tevékenysége, a hazafias kötelességek költőileg emelkedett felfogása, minden erénye egyesült.

Soha nem látott lelkesedés rázta meg a közgyűlés termének falait, midőn a mély meggyőződés imponáló erejével, a férfias önértet előkelő biztosságával és tekintélyével s egyuttal elragadó szónoki hévvel hirdette, hogy elveihez törhetetlen hűséggel ragaszkodik s ezen elvek szolgálatától semmiféle tekintet el nem térítheti. „Nihil et numquam serviliter propter potestatem“. (Soha és semmit szolgálilag a hatalomért.)

Megujult és szünni sem akart a lelkesedés, mikor a magyar nemzeti állam kiépítésének feladatairól s arról a honpolgári kötelességről beszélt, melylyel ezen feladatoknak minden egyéb érzést alá kell rendelni. Az ideális és meghatározó közvetlenség hangján hívta fel vármegyénk nem magyar ajku polgárait, hogy mint ugyanazon hazának gyermekei, ugyanazon föld áldásának részesei, ugyanazon jogok és törvények birtokosai: velünk karöltve, egyetértő

TÁRCZA.

A Kemény-nemzetség.

A gyerómonostori Kemény-nemzetség Erdély egyik legregibb s legelőkelőbb nemzetsége, mely nagyszámu jeles hőst, államférfit, tudóst és költőt adott a hazának. Egy törzsből eredt a Gyeróffy, Mikola, Radó, Vitéz és Kabos családokkal; ez a sokágu nagy törzs körös- és kisszamosvölgyi birtokait első foglalás utján szerezte.

Péter volt az a XV. században, ki a Kemény nevet viselő külön családot alapítá. Testvére volt Simon, a szentimrei hős, ki 1440. Hubyadi János ruháit magára öltve, hogy a nagy törökverő vezér életét megmentse, a magát áldozta föl.

A családalapító I. Péter unokája, II. János 1553. Szolimán szultánnal követ. István pedig 1556. küküllői főispán volt. III. János 1603. Székely Mózes pártján állott s annak oldalán harczolva esett el. Boldizsár 1576. a lengyel királylá választott Báthory Istvánt Lengyelországba kísérte; utóbb atyjával együtt Székely Mózes hive

s 1608. fehérvármegyei főispán. Ennek fia volt IV. János a fejedelem.

Kemény János (1607—1662.) Bethlen Gábor udvarában nevelkedett és utóbb a két Rákóczi György hadvezére volt. Részt vett 1657. a szerencsétlen lengyelországi hadjáratban s ő vezette a szétvert sereg maradványait Erdély felé. Midőn Moldva felé közeledett, a török nagyvezér parancsára megtámadta őt 60 ezernyi seregével a Rákóczi ellen indított tatár khán. Kemény vitézül védte magát táborában maroknyi sereggel; de ekkor, élelem fogyta miatt, kénytelen volt alkudozásokba bocsátkozni s szabadon bocsátási díjaul váltságösszeget ajánlott fel, melyet a tatár el is fogadott. Azonban a szőszegő khán Keményt elfogatta és Krimbe vitette fogságra seregének maradványaival együtt. Két évi fogság után rokonai kiváltották. Rákóczi halála után 1660. december 24-én fejedelemmé választották Barcsai Ákos ellen, de a Baresait pártoló török szultántól nem nyerhetett megerősítést. Keményt a török elleni gyűlölete arra bírta, hogy I. Lipót császárnál keressen segítséget.

Mielőtt azonban ezt megnyerhette volna: az ellene küldött török hadak elől menekülve kénytelen volt Erdélyt elhagyni. Lipót császár Montecuccoli vezérlete alatt 36 ezernyi hadsereget küldött Kemény támogatására, de a német sereg nem mert a törökkel megütközni s ennek vezére Apaffyt ültette a fejedelmi székbe. Kemény a török sereg kivonulásáról értesülvén Aranyos-Meggyesről Apaffy ellen indult, őt Segesvárra szorította. De Apaffy pártja, a töröktől támogatva, szintén sereget állított. A két sereg Nagyszöllősnél ütközött össze, hol a vitézül küzdő Kemény János elesett. Nemcsak vitéz harcos és jeles hadvezér volt a szerencsétlen fejedelem, hanem tudós és író is volt.

A fejedelemnek János nevű unokája a hatalmas Teleky Mihály leányát vette nőül s alapítója lett a grófi ágnek. Ebből az ágból származott József (1795—1855), ki Alsófehér megyének ellenzéki követe vala az 1834-iki országgyűlésen; de később a politikai életből visszavonulva Erdély történelme régi és értékes adatainak összegyűjtésével foglalkozott, amelyeket aztán magyar, német és la-

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

munkássággal, közös hűséggel és a biztosabb sikerek kilátásával dolgozzunk a magyar állam nemzeti céljain és dicsőségén. Azokkal szemben pedig, ha volnának ilyenek, a kik az egyetértő munkára való felhívást követni nem akarnák és idegen érdekek szolgálatát előbbre tennék, mint a hazafias kötelesség ösztönös impulzusát és erkölcsi erejét: emelt hangon hirdette, hogy minden módon megfogja akadályozni az izgatók alattomos törekvéseit. „Veletek, ha lehet; de ellenetek, ha kell!”

Az a géniusz, mely az ősök lelkét erőssé tette, áldva terjeszti az utódok fölé is kezeit. Megáldja őket az aczél keménységével és alkuvást nem ismerő önérettel, mikor a nemzeti ügyért harcolni kell. És megáldja azzal a meggyőződéssel, hogy minden küzdelemnek, minden kormányzatnak legfőbb célja: a nemzeti erő munkálása, az egyetértés, a békesség.

Ez a géniusz terjeszti ki áldó kezeit az új főispán működése fölé. Legyen az hosszú és sikerekben gazdag! Magyar szívünk egész melegével kívánjuk, hogy úgy legyen!

A főispán beigtatása.

Nagy ünnepek, örök emlékeztető méltó szép és fényes ünnepség keretében és az egész megyére kiterjedő általános lelkesedés közt folyt le tegnap br. Kemény Árpád

főispán beigtatása. A megye minden részéből sokan jöttek ez alkalomra városunkba, úgy, hogy a vármegye közgyűlési terme alig volt képes befogadni a törvényhatóság tagjait és a vendégeket. A vendégek közt, kik sokan fényes magyar diszt öltöttek, voltak:

Ambrozius Lajos bajai főispán, Balla Aladár újvidéki főispán, dr. Barcsay Andor országgyűlési képviselő, Bay Ferencz főszolgabíró, Bedőházi János képviselő Vársárhely, Bedő Béla főszolgabíró, Betegh Miklós alispán, gróf Bethlen Bálint tordai főispán, ifj. gróf Bethlen Sándor földbirtokos, dr. Boross György főgimn. tanár, Brandt Viktor földbirtokos (vele érkezett 12 földműves gazda), br. Diószegi Zsigmond zilahi polgármester, Fernbach Károly zombori főispán, Gyarmathy Dezső orsz. képviselő, Jeney István főmérnök, dr. Kaizler György szilágyvm. főispán, Kávássy Sándor földbirtokos, dr. Küffer Béla magánzó, Kulin Imre törvsn. elnök, br. Kemény Ákos főispán, dr. László Mihály orsz. képviselő, Lázár Géza földbirtokos, Matskássy Pál földbirtokos, dr. Mihályi Viktor balázsfalvi érsek, Miksa Imre orsz. képviselő, Nagy Béla földbirtokos, ifj. Nagy Sándor földbirtokos, Pálincás Endre földbirtokos, Papp Miklós földbirtokos, dr. Szász Zsombor orsz. képviselő, Szentkirályi Zoltán képviselő, gróf Teleki Arvéd orsz. képviselő, gróf Üchritz Amádé Emil orsz. képviselő, ifj. Ugron Gábor ugcocsi főispán, Vaska Gyula földbirtokos, Vertán Endre orsz. képviselő.

Bevonulás.

Az ünnepek reggeli 9 órakor kezdődtek, mikorra az egész város ünnepi diszt öltött. Az orsz. fegyintézet mellett, a város háza előtt s a vármegyház sarkánál gazdag lomb- és virágdíszszel, lobogókkal és czime-

rekkel ékesített szép diszkapuk voltak felállítva, kettőjükön a tulipán motívuma ügyesen alkalmazva. A házak fellobogózza, több helyen galyfűzerekkel és virágokkal ékesítve. Az egész város közönsége ünnepi díszbe öltözve a piacon s a Kossuth-utcán gyülekezett s lelkesedésével a legszebb keretét adta az ünnepély hivatalos részleteinek. A kereskedők bezárták üzleteiket. S mindehhez járult a felhőtlen tiszta égboltról derűlten mosolygó nap, mintha maga is részt akart volna venni a mi nagy és lelelemelő örömtükben.

A főispán, kiért a rendező bizottság három tagu elnöksége br. Bánffy Ferencz, Szász József és dr. Varró László és ötven díszes fogaton a törvényhatóság tagjai és a vendégek Csombordra mentek, innen indult Enyedre. Indulását taraczkölvések jelezték. A menet élén nyolczvan tagu lovas-bandérium haladt négyes sorokban dr. Inczédi Joksmán Ödön aljegyző vezetése alatt, ki fényes díszmagyarban délczegen ülte meg az impozáns menet élén hatalmas paripáját.

Tíz óra volt, mikor a menet a városház előtt felállított diszkapuhoz érkezett. Itt a fogatok szép rendben két oldalt sorakoztak. A főispánt, ki Szász József alispánnal ült egy fogatban, lelkes eljenzés üdvözölte, mely aztán is mindaddig tartott, míg a menet a megyeházáig nem jutott. A Himnusz hangjai után, melyet a tűzoltók zenekara adott elő, dr. Varró László polgármester mondott üdvözlő beszédet. Szerencséjének tartja — úgy mond — hogy e városba, vármegyénk szívébe s egyuttal a mi szívünkbe való érkezésekor elsőnek üdvözölheti, a kit az alkotmányellenes gyászos korszak romjain felépült örvendetes jelen és dicsőséges jövőndő zálogának tekintünk. A főispán meghatva

tin nyelven tett közzé a különféle folyóiratokban. Nem kevésbé lelkes Meczenása volt az irodalomnak Sámuel gróf, az orsz. tábla nagytekintélyü elnöke.

Boldizsár kolozsi főispán, majd udvarhelyzei főkapitány a lengyel hadjáratban esett el II-ik Rákóczy György oldala mellett. Testvére III. Péter Bethlen Gábor udvarában élt s vele harczolt a harmincz éves háboruban, hol mint a gyalog had vezére harczközben esett el. Boldizsár fiától, IV. Pétertől származik a bárói ág. Ebből származott:

Kemény Dénes báró (1805—1849), ki mint nagy törvénytudós és politikai szónok tette nevét ünneplétté. Bethlen Jánossal, Wesselényi Miklóssal és Szász Károlylyal az 1830. évben pártta alakult alkotmányos ellenzék élén állott. Vármegyénkben, hol 1834-ig tiszteletbeli főjegyző volt, ő kezdte és szervezte a törvénytelenül kinevezettek ellen való erős akciózt, mely később általánossá lett s a Leopoldinum diploma ellenére elkövetett össze sérelmekre kiterjeszkedett. Kitűnő szónoki ereje, éles dialektikája s e mellett feddhetetlen nemes jelleme és szigoru részrehajlatlansága az 1834., 1837., 1841. országgyűléseken az ellenzék vezéri tekintélyévé emelték. Az unió után az 1848. nemzetgyűlésen, mint vármegyénk követe jelent meg és nemsokára belügyi államtitkárrá

nevezetett ki. Betegségét és halálát főképpen a haza sorsa fölötti mély bánat okozta. Fia 1882. földművelési minisztere volt a Tiszakormányának. Mint Gyulafehérvár követe az 1863. országgyűlésen nagy elokvenziával mutatta ki a Schmerling által összehívott erdélyi országgyűlés törvénytelen voltát. Vármegyénk ezen kerületét képviselte haláláig.

Kemény Farkas br. a magyar szabadságharcz egyik hőse, mint őrnagy harczolt Bem mellett 1849-ben. Vitézségének és bátorságának legfényesebb jelét a piskii hid védelemzésekor adta. Vele együtt vett részt a szabadságharczban Lajos báró mint főhadnagy és később Déva várának főparancsnoka.

A magyar regényirodalom fényes büszksége Kemény Zsigmond br., ki mint politikai író, Széchenyi és Deák eszméinek volt halhatatlan érdemü és emlékü hirdetője. A hatvanas években élénk részt vett Deák oldala mellett, miut mindenkor szivesen meghallgatott tanácsadó s irodalmi jobb kéz, a kiegyezés nagy munkájában s ennek legczélszerűbb s a viszonyok közt kivihető módzatait eszmével elősegítette s az olvasóközönséggel megismertette s népszerűsítette. Az irodalom művelésében kitűnt mellette Kemény Endre br. Marosujvár követe; ki szellemes ötleteiben és különösen színmű-

veiben Isten áldotta költői tehetségnek bizonyult.

Vármegyénk főispáni székében ültek az újabb időben Kemény István báró (1811—1881), ki a régi erdélyi magyar arisztokracziának tipikus, tiszteletreméltó alakja volt. 1834. óta, midőn az ellenzék nagyobb politikai tevékenységet kezdett kifejteni, valamennyi erdélyi országgyűlésen részt vett s mint vármegyénk egyik követe nagy befolyásu hazafias működést fejtett ki. Enyed pusztulása napjaiban vármegyénk főispánja volt s rettenthetetlen bátorsággal szállt szembe a gyilkos hordák ezreivel.

Kemény Kálmán br. 1885—1892. vezette mint főispán vármegyénk ügyeit s mint minden téren, úgy itt is nagy tiszteletet szerzett magának előkelő egyéniségének nemes tulajdonaival.

Ilyen elődökre tekinthet az a fiatal főúr, ki tegnap Alsó-Fehér vármegye főispáni székét elfoglalta. Ilyen drága családi hagyományok áldásos levegőjében nevelkedett fel maga is nemes, bátor, lelkes és munkás férfivá. A kire találón illik a jelmondat, mely rózsát érintő orozslán mellé van czimerre írva: „Mitem animum sub pectore forti.”

SÁMSON JAKAB

Telefon 423.

urí szabó

Telefon 423.

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát

honi, angol, scoth és francia különlegességekben

FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szabászat alkalmazásával, saját műhelyében készíttetnek. 12 49—105

Gyors és pontos kiszolgálás!

Gyors és pontos kiszolgálás

köszönte meg a polgármester, ifjúkori jó barátja, üdvözlését és lelkes szép szavakban szölt Nagyenyed város kulturális fontosságáról s arról a kötelességről, melyet a város anyagi és szellemi ügyeinek fejlesztése iránt önmagában érez s teljesíteni óhajt.

A vármegyeház előtt Szász József alispán üdvözölte a vármegye közönségének nevében, a melynek ügyeit és sok tekintetben speciális helyzetét szíves figyelmébe, meleg érdeklődésébe és bölcseségébe ajánlotta. A főispán válasza s az azt követő lelkes tüntetés után a vármegye gyűléstermébe vonultak, hol 11 óra tájban kezdetét vette a rendkívüli közgyűlés.

A közgyűlés.

A rendkívüli közgyűlést Szász József alispán nyitotta meg, kit a terembe léptekor lelkes éljenzéssel üdvözöltek. Előadta a rendkívüli közgyűlés egyetlen célját: a főispáni eskü letételét. Bárány Kázmír főjegyző felolvasta a belügyminiszter leiratát, melyben tudomására hozza a vármegye közönségének, hogy a király br. Kemény Árpádot nevezte ki Alsó-Fehér vármegye főispánjává.

Leirhatatlan a lelkesedés, mely e szavaknál kitört. Perczekig tartott az éljen és taps, a mely aztán az egész közgyűlés folyamán, de különösen a főispán beléptekor ismétlődött. Nagy küldöttség ment Nemes Sámuel törvényszéki elnök vezetése alatt a főispánért, a ki a terembe lépve folytonos tüntetés közben haladt az emelvényig, melyen az alispán és főjegyző közt volt a széke elhelyezve.

Az alispán üdvözlő szavai és kérése után letette a főispáni esküt, melyet a főjegyző olvasott fel. Azután elfoglalta székét és előadta programját. Ez a program nemcsak az erős meggyőződésű politikusnak, hanem a gondjaira bízott vármegye helyzetét alaposan ismerő s vezéri feladatát mélyen átérző, magas szempontok szerint lelkiismeretesen mérlegelő férfi programja. Váratlanul és kérészetlenül érte — ugymond — a főispáni székbe való meghívása, de az áldásos fordulat alkalmával, midőn a meztelenségét már csak foszlányokkal takargató abszolutizmus hirtelen kimult, kötelességének ismerte az erős nemzeti jövőndő építésében közvetlen munkával is részt venni, hogy az abszolutizmus kísérletei soha többé ne következheszenek. A nemzet fényes küzdelmet vívott; ez a küzdelem bátran állítható az 1606., 1626., 1848. évi küzdelmekhez. De a célja még nincs elérve; azért a célért lehet, hogy a jövőben még egyszer küzdeni kell. Azért ma parancsoló kötelesség, hogy minden magyar ember, feledve mindent, a mi valaha megosztott vagy megoszthat bennünket, egyesüljön az erős, kitartó, a dicsőséges küzdelemre s az ilyen küzdelmet biztosan követő győzelemre. Ezen siker első feltétele azonban a közélet olyan tisztasága, hogy abban értevényesülést csak a teljesen megbízható s alkut nem ismerő hazafiás érzület találhasson; és hogy a nemzeti nagy célok iránt való bizalom s lelkesedés mindenütt tevékeny életre keljen. Mély meggyőződéssel hirdeti a vármegyei autonómia megerősítésének és kiterjesztésének szükséges voltát, hogy az alkotmány-

nak míg az eddigénél is erősebb bástyája lehessen. Lelkesedéssel állott az egységes magyar nemzeti állam magas feladatainak szolgálatába. Kéri a vármegye közönségét, hogy a nemzeti célok szolgálatában őt támogassa. Kéri a vármegye nem magyarajku polgárait is; felhívja őket a magyarnyelv sikeresebb tanulására, mert az állami feladatok szükséges érvényesülésének egyik elengedhetetlen feltétele, másfelől a közszolgálatok elvállalásában rájuk nézveis mellőzhetetlenül szükséges. Figyelmükbe ajánlja, hogy nincs a világon állam, mely idegen fajú és nyelvű polgárokkal a magyarhoz hasonló példátlan előzékenységet tanúsítana. Ő maga is szívesen keresi a velük való együttműködés módjait. Őszinte barátjuk akar lenni, mint volt gyermekkorától. De figyelmükbe ajánlja azt is, hogy előzékenysége és barátsága csak addig terjed, a meddig az egységes magyar nemzeti állam feladatai, melyeket lelkének energiájával, egész erejével szolgálni óhajt, ezt megengedik. Ha lehet velük együtt, de ha nem lehet, ellenük is kell azoknak érvényesülniök.

Felhívja a vármegye közönségének figyelmét a tulipán-jelvény fontosságára, mely ha általánossá lesz, hivatva van hazánk közgazdasági életében békés és üdvös forradalmat teremteni. Ősei példája nyomán, tőlük öröklött lelkesedéssel akarja a vármegye javát munkálni, hogy az eddigénél is nagyobb erővel vegyen részt a nemzeti küzdelemben. A közönség és tisztikar támogatását kéri; a maga részéről felajánlja egész lelkét arra a nemes munkára, melynek egész dicsősége a vármegyéé lesz. Politikai elvéhez töretlenül ragaszkodik; s csak addig marad helyén, míg a meggyőződésén nem kell erőszakot vennie. Nihil et numquam serviliter propter potestatem! Kéri, hogy fogadják családtagjuk s a jövőben bizva erős elhatározással érezzék és hirdessék vele együtt: „Előre Nemes Alsó-Fehér vármegye!”

Az elragadó szónoki hévvel előadott és nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után br. Bárány Kázmír főjegyző a törvényhatóság nevében üdvözölte, ki ezen bibliai mondásból indulva ki: „Elveszem a pásztort és elszéled a nyáj”, örömet fejezte ki, hogy Alsó-Fehér vármegye ismét vezért kapott, ki a vármegye közönségéből harcra készen hadsereget fog szervezni arra a küzdelemre, melyet hazánk második ezeréves fennállása érdekében meg kell harcolnunk. Biztosítja ő méltóságát, hogy hazafiás működésében a vármegye közönsége és tisztikara egész lelkesedéssel fogja támogatni és működésére Isten áldását kívánja.

Az egyesült pártok nevében gr. Teleki Árvéd üdvözölte. Hangulatos színezéssel rajzolta meg a mostani politikai helyzet kialakulásának jellemzőbb és fontosabb részleteit. Különösen abban látja a mai nap jelentőségét, hogy a nemzeti fellendülés napja kísértött, melynek legszebb áldása a tulipánvirág. Meleg szavakban üdvözli a főispánt, a kit egész lelkével támogatni fog.

Br. Wesselényi Ferencz megnyerő egyéniségének varázsával mondotta el lelkes magyar szívből fakadt közvetlen melegségű szavait. Bizalommal és reménytel-

nézi az új korszakot, melynek vezérei között szeretettel üdvözli az új főispánt.

Fogarasi Albert hosszú beszédet mondott, melyben azon elvek győzelmét hirdette, melyeknek ő a vármegye törvényhatóságában eddig is hirdetője volt.

Még dr. Papp Sándor balázsfalvi tanár mondott román nyelven rövid üdvözlő beszédet, mely azonban, mivel a közgyűlési tagok nem értették, hatástalan maradt.

A közgyűlés 12 óra után ért véget.

Tisztelgések.

A közgyűlés után tisztelgések következtek, melyek a következő sorban folytak le:

1. A vármegye tisztviselői kara. 2. A vármegye 4 rend. tanácsu városának képvisellete. 3. Római katolikus egyház. 4. Gör. katolikus és gör. keleti egyházak. 5. Ev. református egyház. 6. Ágost ev. egyháztanács. 7. Helybeli izraelita hitközség. 8. Helybeli m. kir. honvédség és m. kir. esendőrség. 9. Megyebeli igazságügyi hivatalok és ügyvédek. 10. Állami hivatalok. 11. Kir. államépítészeti hivatal. 12. Kir. országos fegyvertétel. 13. Kir. állatorvosok. 14. Megyebeli kincstári bányahivatalok. 15. Bethlenfőtanoda előjárósága. 16. Állami és felekezeti iskolák és óvódnak. 17. Alsófehérvármegyei történelmi és régészeti társulat. 18. Nagyenyedi függetlenségi párt. 19. Nagyenyedi ipartestület és önképzőkör. 20. Megyebeli gyári és iparvállalatok. 21. Nagyenyedi önkéntes tűzoltó egyesület parancsnoksága. 22. Megyei községi és körjegyzők egylete. 23. Társtörvényhatóságok küldöttségei.

A főispán minden küldöttségnek előzékeny szíves szavakban válaszolt s újból bebizonyította, hogy a vármegye intézményeit alaposan ismeri s fejlődésük iránt egész lelkével érdeklődik.

A bankett.

A küldöttségek fogadása után a főispán a sétatéren mesteri izléssel rendezett sátorban látta vendégül a törvényhatóság tagjait és más körből meghívott egyéneket, körülbelül négyszázat. Az ebéd 3 órakor kezdődött és tartott esti 6 óráig. A menü a következő volt: rágu leves, tok tartár-mártással, bűf körítve, libasült, vegyes saláta, francia kompot, gardinette, feketekávé. Borok: csombordi rizling, csombordi som, gáldi, Törley pezsgő, Belatin Bram.

Áldomásokot mondottak: báró Kemény Árpád főispán Ó Felségére, Szász József alispán az új főispánra, gr. Teleki Árvéd br. Kemény Ákos, Ambrozovics Lajos, gr. Bethlen Bálint, ifj. Ugron Gábor, Fernbach Károly, dr. Kaizler György főispánokra, gr. Bethlen Bálint a főispánra, Fernbach Teleki Árvéd grófra, br. Kemény Árpád a vármegye közönségére, dr. Varró László a főispán nejeire, dr. Garda Kálmán a kormányra. Az ebéd ritka jó hangulatban tartott esti 6 óráig, a mikor a vendégek eloszlottak, hogy a Tulipán-estélyre készülődjenek, a mely iránt városszerte általános volt az érdeklődés.

KÉSZ NEMZETI SZINŰ ZÁSZNÓK
 ruddal, lándzsával, rojttal és bojttal felszerelve legelőnyösebb árban
Tángel József cég üzletében
 NAGYENYEDEN szerezhető be.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Tulipán-estély.** A főispán tiszteletére rendezett tulipán-táncmulatság tegnap este nagy közönséget vonzott a sétaterre. Ott volt a főispán és a vendégek nagyrésze, kik együttesen részesei lettek annak a jó kedvnek, mely a tegnapi emlékezetes nap örömeiből fakadt és elárasztotta az egész várost és megyét. A magyar erőt és munkásságot jelképező tulipánnal ékesített táncsteremben közel 60 pár tánczolt olyan jókedvvel, amelyet ritkán láthatunk, s így tartott az ma reggelig.

— **Halálozás.** Élete virágjában hirtelen halállal mult ki s halálával mély gyászba borította nagy és előkelő családját egy nagy reményű ifju Lőte Pál jun. hó 27-én. Temetése jun. 30-án folyt le Maroscsucson, hol a családi sírboltba tették örök nyugovóra. A gyászszal sujtott család fogadja mély részvétünket.

— **Az érettségi vizsgálat** szép eredménnyel folyt le a Bethlen-kollégiumban. Jelen 6, jó 6, elégséges 14, egy év mulva tehet vizsgálatot 1, két hó mulva 4. A vizsgálat után az ifjak szépen sikerült táncmulatságot rendeztek.

— **Bucusu.** K. Nagy Endre helyettes pénzügyigazgatónak városunkból való távozása alkalmával barátai bucsu-vacsorát rendeznek ma este a Központi vendéglőben.

— **Tulipánkert-Szövetség Nagyenyeden.** F. hó 24-én délelőtt 11 órakor gyűltek össze a nagyenyedi tulipánkert lelkes hölgyei, hogy a „Tulipánkert-Szövetség“ alapszabályai szerint alkalmat nyújtsanak az előkészítő bizottság megalakítására, melynek főfeladata a nyári hónapok folyamán minél több tagot gyűjteni, hogy szeptember elején a Budapesten székelő országos „Tulipánkert Szövetség“ nagyenyedi fiókjá szer-

vezhető legyen. Az értekezleten dr. Farnos Árpádné elnökölt, ki, miután előadta az ösz-szejövetel célját, fölhívta Zayzon Jánost, a nagyenyedi tulipánkert titkárát, hogy tegyen javaslatot az „előkészítő bizottság“ tagjait illetőleg. Dr. Asztalos a fiók pontjait következőben körvonalozta: 1. A Szövetség tagja lehet minden magyar honpolgár, nemre és állásra való tekintet nélkül. 2. Alapító tag, ki egyszer s mindenkorra legalább 100 koronával váltja meg a tagdíjat. 3. Pártoló tag, a ki legalább 10 koronát fizet egy évben. 4. Rendes tag, ki evenkiut legalább 3 koronával járul az egylet céljaihoz. 5. Az szövetség jelvényét minden tag köteles viselni. 7. Köteles viselni az is, a ki tagsági díj fizetésére nem vállalkozhatik, de mint rendkívüli tag a Szövetség célját támogatja. 8. A Szövetség célja állást foglalni minden nemzeti eszme, mozgalom és törekvés mellett; ápolni az nemzeti erést a családban, a nevelés terén; közreműködni arra, hogy a magyar honpolgár lehetőleg minden szükségletét magyar termelőtől, iparosoktól, magyar (honi) eredetű cikkekkel szerezze be. Ezért minden nélkülözhető fenyezésnek, kedvtelésnek mellőzése mindaddig, míg a magyar ipart magasabb fokra fejleszthetjük. Támogatni minden nemzeti jelleg és önállóság előmozdítását célzó tarsadalmi, kulturális és gazdasági vállalkozást s a mennyire a Szövetség anyagi ereje engedi, ilyeneket kezdeményezni (új gyárakat, vállalatokat stb).

— **Éjjeli lövöldözés** című hírünkre vonatkozólag a rendőrségtől a következő sorokat vettük: Tek. Szerkesztőség! Folyó évi június hó 28-iki lapjában megjelent „Éjjeli lövöldözés“ című cikkére vonatkozólag kérem az igazság érdekében a következő sorokat közölni: Folyó hó 25-en éjjel, a mikor a lövés történt, Breicz Sándor és Jozepovics Andor a „Sisak“ vendéglőben boroztak. Veres Albert vármegyei írnök asztalukhoz állt,

a nélkül, hogy bemutatkozott volna, miért is a pinczerek kérdőre vonták, a miből veszekedés támadt. Veres Albert a Balla Béla mészárszeke mögött megvárta a pinczereket s megtámadta őket, mire Jozepovics őt pofonította s azután elszaladt. Veres őt üldözöbe vette, mire Breicz, hogy társát megvédje, utánnuk lőtt, de Jozepovicsot találta. Az elősiető rendőrség a sebesült részére orvosi segélyt hozva, a tettest is üldözöbe vette, de az éj sötétjében a sétaterre menekülve, ott elbujt. Másnap reggel azonban elfogattott. — Mint a fenti tényállásból is látható, nem hogy hiába kiáltottak volna rendőri segély után, de sőt azt megelőzőve jelent meg a rendőrség, s az ő közbejárására részestül a sebesült orvosi segélyben, valamint a tettest is a rendőrség fogta el, s a nyomozatot bevezetve, ő derítette fel az egész tényállást is, valamint a benne szereplő személyeket is, s így nem állhat az, a mit cikkében kijelent, hogy hiába kiáltottak a rendőrség után. Az egész tényállás tévesen, s valószínűleg rosszakaratulag is lett a t. Czimnek előadva. Nagyenyed, 1906. június hó 29-én. Sombory Sándor rendőrkapitány. — A rendőrkapitány soraihoz csak annyit teszünk hozzá, hogy nagyon örvendeni fogunk mindannyiszor, ha a rendőrség éberségére vonatkozó tévedésünket alkalmunk lehet helyreigazítani. (Szerk.)

— **A meglegedett ember.** Dr. Vajda Izor kecskesi orvos a világ legboldogabb emberének mondja magát mióta megnősült. Felesége, aki kecskeméti leány volt, hozományként az Első Alföldi Cognacgyár r. t. cognacját hozta férjének, mely a közkedvelt orvost annyira megörvendeztette, hogy vizszozásul ugyanezen gyár Menyecske likörjét rendelte meg feleségének. Most közös a boldogság.

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részv.-társ.

Zacherlin

nagyszerűen használ m.nt legbiztosabb rovarirtó. Csakis üvegekben vásároljuk!

Nagyenyed: Bisztritsány Lajos, Cirner J. József, Fenichel Lazar, Fesztinger A. Dávid, ifj. Lázár Károly, Winkler János, Fogysztási szövetkezet. — Abruđbánya: Molnár Árpád, Skalonya József. — Balázsfalva: V. Popp. Schiessl Károly, Schuller Lajos, Sinberger Salamon, Nattali Vilmos, „Consum“ kereskedelmi r.-t. — Gyulafehérvár: Fingerhut Jakab, Fröhlich Gyula, Jakabfy Albert, ifj. Missellacher J. B., Petri J. W., Schlesinger Testvérek. — Marosujvár: Filla Ede, Virág Tamás, Fesztinger A. Dávid. 5—10

Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár R.-T.
NAGYENYEDEN.

Alaptőke 200,000 korona. Alaptőke 200,000 korona.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legelősebb kamatláb mellett.

Betáblázás mellett adott kölcsönök után 500 koronán felül 6 1/2 % -ot számít.

Törlesztés kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4 1/2 % alapkamattal földbirtokra, a becsérték feléig.

Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára.

Régibb és magas kamatu jelzálogkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett konvertál s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le.

Bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket. 20 52—104

Betétek után naptól-napig 4 1/2 % -ot fizet.

NAGY JENŐ
szájpad nélküli műfog-spezialista
KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

Készít szájpadnélküli természetűen szilárdan álló fogakat 16 koronáért. 49—104

Csak SICULIA névvel ellátott üvegek valódiak.

161 13-20 A MÁLNÁSI

„SICULIA”

FORRÁS-VIZ

a sós savanyuvizek királya.

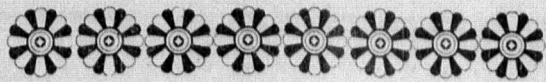
Sziklarétegeken át furt
ártézi forrás.

A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen Korányi, Kéthly, Tauszk, Riegler, Nuriésán József tanár urak szakvéleményei a **„SICULIA”** forrást a kontinens legdúsabb természetes alkalikus sós savanyuvizének minősítik.

Magyarországi főraktár:

BRÁZAY KÁLMÁN**BUDAPEST, József-körút 37.**

Kapható minden gyógyszerárban, drogéria és fűszerkereskedésben.

Első Alföldi Cognagyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár
== KECSKEMÉTEN. ==

Ajánlja:

Barack-palinka
Barack-cognac
Barack-eréme

Kecskeméti keserü
Kecskeméti gyomorkeserü
Kecskeméti gyógykeserü

Tulipán-likőr, Tulipán-cognac,
Jéglikőr, 48-as likőr,

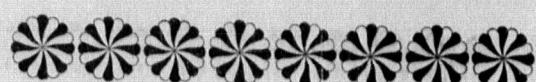
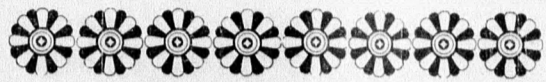
Porth-Arthur-keserü
Porth-Royal-rum
Kecskeméti vidító

Influenza elleni likőr
Cake-Walke likőr
Malakoff és Mogador

különlegességeit. 13-40

Vezérképviselő: SZIGETI SAMU, TORDA.

Kapható mindenütt!

BALLA BÉLA

első rangú előnyösen ismert friss hús- és finom hentesárú különlegességek üzletében zsir szalonna nagyban és kicsinyben található.

HÚSÁRAK:

Marhahús 1 kg. 1.28, 1.36, 1.44 fill.

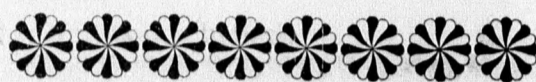
Borjuhús „ 1.12, 1.36, 1.44 fill.

Sertéshús „ 1.36, 1.60 fill.

Juhús „ 96 fillér.

FIGYELMES ÉS HIÁNYTALAN KISZOLGALÁS!

8 52-105

DICK JAKAB és TÁRSA fiókja MAROSUJVÁR, Piacz-tér.

Molnár-féle házban, a község háza mellett.

Értesítés. Van szerencsénk a n. e. vevő közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint **Weinberger Gyula** orosházi első rangú czég férfi és női divatárú üzletét megvettük és azt tordai raktárunkban helyeztük el.

Minden hangzatos reklám mellőzésével a t. vevő közönség tájékoztatására alantí árjegyzékünk szolgálhat és mindenkinek saját érdeke, ha raktárunkat bevásárlása előtt meglátogatja.

Teljes tisztelettel
DICK JAKAB és TÁRSA.**Ideiglenes árjegyzék:**

Férfi gallerek 5 rétt minden létező facon darabja	12 krajczár	6 évesig 77, 8 évesig 87, 9 évesig 97, 10 évesig 1.07, 12 évesig 1.27 és 14 évesig frt 1.50.
Férfi kézeiök 5 rétt	15, 18 és 20	Kobrach-féle „Talpra Magyar” feliratu magyar gyártmány vászon
Férfi fehér ingek puha elővel	85	cipők körül bõrrel szegezve gyermekek részére
Férfi fehér ingek madapolán Chiffonból	95	női cipők
Férfi fehér ingek damast elővel	1.05	férfi cipők
Férfi satin ingek legjobb kivitel és minőségben	70	Női bõr cipők legjobb anyag és kivitelben
Férfi alsó nadrág	30, 35, 40 és 50	Férfi
Férfi alsó nadrág himzéssel	60, 75 és 95	10000 méter ugyanazon raktárból eredõ legjobb gyártmány szin-
Férfi nyakkendõk legújabb divat	15-tõl 75 kr.-ig.	tartó Delainek 18 krajczár méterje.
2500 drb panama szalma és legújabb facon posztó kalapok	1 frt.-tõl 3 frt.-ig.	Ablak függõnyök, genilia, gyapju stb. minőségben 98 kr.-tõl feljebb.
Gyermek fûzõs cipõk legjobb bõrbõl 4 évesig	67 kr.	Óriási választék ruha szövetek, francia battistok, voilkban stb.

A NAGYSZEBENI**ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR**

ad jelzalogkölsönõket, félvi (tõkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történõ törlesztésre és pedig a következõ feltételek mellett:

- A. 4³/₄% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre;** a kölcsön legkisebb összege 30000 K. — A törlesztés 100 félvi részletben történik; a félvi részlet minden 1000 K. után 26 K. 11 f.
- B. 5% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre;** a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. — A törlesztés 100 félvi részletben történik; a félvi részlet minden 1000 K. után 27 K. 16 f.
- C. 5¹/₄% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.**
- a) 41 évi törlesztésnél (82 félvi részlet) a félvi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
- b) 35 évi törlesztésnél (70 félvi részlet) a félvi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.
- D. 5³/₄% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.**
- a) 40 évi törlesztésnél (80 félvi részlet) a félvi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.
- b) 25 évi törlesztésnél (50 félvi részlet) a félvi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
- c) 10 évi törlesztésnél (20 félvi részlet) a félvi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
- E. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.**
- a) 32 évi törlesztésnél (64 félvi részlet) a félvi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
- b) 23 évi törlesztésnél (46 félvi részlet) a félvi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
- c) 18 évi törlesztésnél (36 félvi részlet) a félvi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
- d) 15 évi törlesztésnél (30 félvi részlet) a félvi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak házakra is adatnak; valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetettik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeirõl kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagynyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

50 ÉVI SIKER!**ESZÉKI ARCZENŐCS ÉS ESZÉKI SZALVATOR-SZAPPAN**

eltávolítja a szeplõt,
májfoltot és a bõr
összes tisztátalan-
ságát.

○○○

Valódi csakis a

Dienes J. C.Szalvator gyógytáraból
ESZÉKEN, Felsőváros.

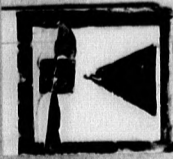
1 tégely eszéki arczenõcs ára 70 f. és 1 kor.
1 drb Szalvator-szappan „ 1 korona.
1 tégely kézi paszta „ 1 kor. 20 fill.
Lyoni rizspor kis doboz „ 1 korona.
„ nagy doboz „ 2 korona.

Ezen ezikkek minden ártalmas alkotórésztõl mentek és megfelelnek tökéletesen a 71012. sz. B. m. rendeletnek. 107 8-10

Fõraktár Budapestén:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerára

VI., Király-utca 12. és Andrassy-út 29.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 157.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzügyintézetek részvényeire.
Vásárol és elad értékpapírokat.
Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.
Időben kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6%, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítólé.
Betétet 4 $\frac{1}{2}$ % kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

19 52—104

CSEKÉLY HAVI

RÉSZLETFIZETÉSRE.

ajánlunk kitűnő szerkezetű
grammofonokat és fonográfokat, hegedűket és egyéb vonós hangszereket, czimbalmokat, cziterákat és harmonikákat
valamint sok más hangszert.

AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED
hangszerosztálya
Budapest, VI., Andrásy-út 17.

Gazdagon illusztrált hangszerárjegyzék
— kívánatra ingyen és bérmentve. —

Szolid kiszolgálás! Jutányos árak!

Tavaszi és nyári idényre ajánlja

BERKOVITS BÉLA

a most újonnan megérkezett

női, férfi-, fiu- és gyermek-ruháit.

A legújabb divatu

angol raglán kabátok, férfi-, fiu- és gyermek-ruhák.

Valódi angol és gácsi ruha- és felöltő-szövetek.

Minden fajta, női, férfi-, fiu- és gyermek-czipők,
kizárólag kézimunka.

Mérték utáni megrendelések saját szabóműhelyemben a legdivatosabb kivitelben 24 órán belül eszközöztetnek.

Becsés pártfogást kér

BERKOVITS BÉLA

férfi divat üzlete, Nagyenyed, Főtér 3.

10 52—104

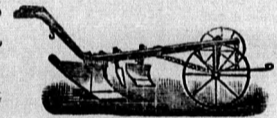
Dús választék minden cikkben.

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye

NAGYENYEDEN.

Elvállalok mindennemű épület, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrások, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanycsengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varró gépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újonnan beszerzését, vegre mindennemű gőzcséplők, motorok, szivattyúk és szivattyuskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árakban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan acélfejű ekéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kicserélek, vagy kívánság szerint átalakítok. — Egyben értesitem a n. é. közönséget, hogy április hó 24-étől lakásom és műhelyemet Tóvis-utca 19. szám alá helyeztem át. Szakmámba vágó költségvetéssel díjtalanul szolgállok. Becsés pártfogást kér

kiváló tisztelettel

HEGYI JÁNOS,

43 12—26

műlakatos és gépjavitó műhelye

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

113 19—50

Brassói Portland-Cement-

gyár, Brassóban. Nagyenyeden kapható Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.